

CIVILINĖS AVIACIJOS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

IŠA K Y M A S
DĖL ATIDAVIMO NAUDOTI PAŽYMĖJIMO/CAA PIRMA FORMA IŠDAVIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2002 m. liepos 31 d. Nr. 97
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [94-2918](#)) 36 straipsnio 1 dalimi, tvirtinu Atidavimo naudoti pažymėjimo/CAA PIRMA FORMA išdavimo taisykles (pridedama).

DIREKTORIAUS PAVADUOTOJAS

ALVYDAS ŠUMSKAS

PATVIRTINTA

Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus
2002 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 97

ATIDAVIMO NAUDOTI PAŽYMĖJIMO/CAA PIRMA FORMA IŠDAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės reglamentuoja atidavimo naudoti pažymėjimo/CAA PIRMA FORMA išdavimo, pildymo bei saugojimo tvarką.
2. Atidavimo naudoti pažymėjimas/CAA PIRMA FORMA (toliau – pažymėjimas) yra dokumentas, kuris patvirtina naujo gaminio ar gaminio, kurio techninės priežiūros darbai buvo atlikti, tinkamumo naudoti būklę, taip pat patvirtina nuimto nuo vieno orlaivio/orlaivio komponento gaminio tinkamumą įmontuoti į kitą orlaivį/orlaivio komponentą.
3. Šis pažymėjimas naudojamas ne tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, bet ir eksportuojamiems bei importuojamiems gaminiams.
4. Šio pažymėjimo negalima tapatinti su orlaivio atidavimo naudoti pažymėjimu.
5. Prieš montuojant gaminį, turintį pažymėjimą, montuotojas privalo patikrinti, ar gaminys atitinka iliustruotų dalių katalogų (IPC), priežiūros biuletenių (SB) ir kitų patvirtintų techninės priežiūros duomenų reikalavimus ir, įmontavus gaminį į orlaivį/orlaivio komponentą, tai patvirtinti orlaivio/orlaivio komponento byloje raštu.

II. PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMAS

6. Šių taisyklių priede nustatytos formos pažymėjimą išduoda CAA arba CAA įgaliota gamybos ar techninės priežiūros organizacija.
7. Netinkamam naudoti gaminiui pažymėjimas neišduodamas, išskyrus tuos atvejus, kai vyksta keli gaminio gaminto ar techninės priežiūros technologiniai procesai keliose CAA įgaliotose turinčiose gamybos/techninės priežiūros organizacijose ir būtina patvirtinti gaminio ankstesnį atliktą gamybos/techninės priežiūros technologinį procesą, kad kita įgaliota gamybos/techninės priežiūros organizacija priimtų gaminį vėlesniems gamybos/techninės priežiūros darbams. Kaip pažymėta 15.13 ir 16.13 punktuose, turi būti padarytas tikslus tinkamumo naudoti ribojimų įrašas.

III. PAŽYMĖJIMO PILDYMAS IR SAUGOJIMAS

8. Šių taisyklių priede nustatytos formos pažymėjimo kiekvienos skilties dydis gali būti pakeistas, kad atitiktų individualią paskirtį, bet ne tiek, kad pažymėjimas taptų neatpažįstamas. Pažymėjimo dydis gali būti gerokai didesnis ar mažesnis, bet jis turi likti atpažįstamo ir įskaitomo formato.
9. Pažymėjimas gali būti surenkamas kompiuteriu ar spausdinamas, tačiau abiem atvejais įrašai turi būti aiškūs. Leidžiama iš anksto išspausdinti įrašus, jei jie atitinka šiose taisyklėse pateiktąjį pavyzdį, o kiti išankstiniai tinkamumą naudoti patvirtinantys įrašai draudžiami.
10. Kai pažymėjimas pildomas eksportuojamam gaminiui, įrašai jame turi būti lietuvių ir anglų kalbomis. Kitu atveju jį galima pildyti tik lietuvių kalba.
11. Pažymėjimas pildomas mašinėle/kompiuteriu ar ranka didžiosiomis spausdintinėmis raidėmis, aiškiai ir be braukymų.
12. Pažymėjimo antrosios pusės tuščioje vietoje pildantysis asmuo gali įrašyti papildomą informaciją, bet čia neturi būti gaminio tinkamumą naudoti patvirtinančių įrašų.
13. Pažymėjimo originalas turi būti pridedamas prie gaminio. Pažymėjimo kopija turi būti laikoma ir saugoma organizacijoje, kuri gaminį pagamino ar atliko jo techninę priežiūrą. Tais

atvejais, kai pažymėjimo formatas ir duomenys yra kompiuterizuoti, jie gali būti saugomi elektroninėje duomenų bazėje.

14. Kai vienu pažymėjimu patvirtinamas dviejų ir daugiau gaminių tinkamumas naudoti ir šie gaminiai vėliau išskirstomi, pažymėjimo kopija turi būti pridėjama prie šių gaminių, o pažymėjimo originalas turi būti laikomas ir saugomas organizacijoje, kuri gavo pagrindinę gaminių siuntą. Neišsaugojus pažymėjimo originalo, gaminiai tampa netinkami naudoti.

IV. NAUJO GAMINIO PAŽYMĖJIMO PILDYMO TVARKA

15. Pažymėjimas turi būti pildomas laikantis šių taisyklių:

15.1. **1 skiltyje** turi būti įrašyta: „Lietuvos Respublika, Civilinės aviacijos administracija“.

15.2. **2 skiltyje** turi būti įrašyta: „Atidavimo naudoti pažymėjimas/CAA PIRMA FORMA“.

15.3. **3 skiltyje** turi būti iš anksto išspausdintas pažymėjimo registracijos numeris. Tuo atveju, kai pažymėjimas pildomas kompiuteriu, kuris automatiškai juos numeruoja, numeris neprivalo būti išspausdintas iš anksto.

15.4. **4 skiltyje** turi būti įrašytas įgaliotos gamybos organizacijos, išdavusios šį pažymėjimą, visas pavadinimas ir adresas (kaip nurodyta Gamybos patvirtinimo pažymėjime). Ši skiltis gali būti iš anksto užpildyta, galima spausdinti organizacijos logotipą.

15.5. **5 skiltyje** turi būti nurodytas darbų užsakymas/sutartis/važtaraštis ar kitas vidaus organizacinis procesas, kuris padėtų greitai surasti gaminį. Skiltimi naudotis ieškant tokio gaminio yra privalu, kai gaminyje neturi serijos ar siuntos numerio. Kai šia skiltimi nesinaudojama – rašoma N/A.

15.6. **6 skiltyje** turi būti įrašyta nuoroda į 13 skiltį naudojantis gaminių serijos numeriais. Ši skiltis turi būti užpildyta kai vienas pažymėjimas taikomas daugiau negu vienam gaminiui. Galima naudoti atskirą šioje skiltyje daromų nuorodų ir 13 skiltyje privalomų padaryti pastabų sąrašą.

15.7. **7 skiltyje** turi būti įrašytas gaminio pavadinimas ar aprašymas. Pirmenybė turi būti teikiama iliustruotuose dalių kataloguose (IPC) nurodytam pavadinimui. Aprašyme turi būti nuoroda į taikomus Jungtinių techninių standartų reikalavimus (JAR – TSO) arba Jungtinius dalių patvirtinimo įgaliojimus (JPA Authorisations).

15.8. **8 skiltyje** turi būti įrašytas gaminio numeris. Pirmenybė turi būti teikiama iliustruotuose dalių kataloguose (IPC) nurodytam numeriui.

15.9. **9 skiltyje** turi būti nuoroda į orlaivio/orlaivio komponento tipo patvirtinimą, kurio reikalavimus atitinkantis atiduotas naudoti gaminyje yra tinkamas montuoti. Turi būti įrašytas vienas iš šių žodžių:

a) Orlaivio/orlaivio komponento modelis identifiкуotas gaminio tipo pažymėjimo turėtojo;

b) „Nėra“ turi būti įrašyta tiksliai, kai yra žinoma, kad gaminyje dar neturi tipo patvirtinimo nuorodos, pavyzdžiui: laukia gaminio tipo pažymėjimo, atliekami bandymai, laukiama duomenų patvirtinimo. Jei šis įrašas yra, atitinkama paaiškinamoji informacija turi būti įrašyta 13 skiltyje ir naujas pagamintas gaminyje gali būti atiduotas tik derinti.

15.10. **10 skiltyje** turi būti įrašytas šio pažymėjimo gaminių kiekis.

15.11. **11 skiltyje** turi būti įrašytas gaminio serijos ar siuntos numeris. Kai šia skiltimi nesinaudojama – rašoma „N/A“.

15.12. **12 skiltyje** turi būti įrašytas vienas iš šiame punkte pateiktų žodžių ar jų derinys. Čia pateikti standartiniai žodžiai, kuriuos galima vartoti atiduodant naudoti naują gaminį:

15.12.1. „PAGAMINTA“:

a) gaminyje pagamintas pagal galiojančius projekto duomenis;

b) suremontuotas ir iš naujo nustatytas, kad yra tinkamas naudoti gaminyje, kuris anksčiau buvo atiduotas naudoti pagal 14.12.1(a) dalį ir aptikta, kad yra trūkumų ir netinka naudoti. Šiuo atveju pažymėjimo 13 skiltyje turi būti gaminio pirminio atidavimo ir ištaisymo darbų detalizavimas.

15.12.2. „PATIKRINTA/IŠBANDYTA“ – anksčiau atiduotas naudoti gaminyje patikrintas:

a) ir nustatyta, kad jis atitinka galiojančius projekto duomenis;

b) pagal užsakovo tiksliai nustatytus standartus, kurie turi būti detalizuoti pažymėjimo 13 skiltyje;

c) ir nustatytas jo tinkamumas naudoti prieš atiduodant jį kaip atsarginę dalį, kai gaminys buvo gautas su kitu pažymėjimu ar jį atitinkančiu dokumentu. Šiuo atveju pažymėjimo 13 skiltyje turi būti paaiškinta, kuo remiantis gaminys atiduotas naudoti ir pateiktos pirminio atidavimo naudoti detalės.

15.12.3. „MODIFIKUOTA“ – gamintojo anksčiau pagaminto gaminio modifikavimas prieš atiduodant jį naudoti. Šiuo atveju pažymėjimo 13 skiltyje turi būti gaminio pirminio atidavimo ir modifikacijos detalizavimas.

Šiame punkte įrašyti žodžiai turi būti patvirtinti nuoroda į patvirtintus techninės priežiūros duomenis. Tokia informacija turi būti identifikuota vienoje iš 12 ar 13 skilčių.

15.13. **13 skiltyje** turi būti pateikta informacija, reikalinga nustatyti gaminio individualius duomenis ar apribojimus, kurie būtini montuotojui nustatyti gaminio tinkamumą naudoti. Informacija turi būti aiški ir visa, teiginiai turi būti tikslūs ir nurodyti kuriai skilčiai jie skirti. Jei pastabų nėra, turi būti įrašyta „N/A“.

15.14. **14 skiltis** taikoma tik išduodant naujo gaminio pažymėjimą.

Pagrindinis pažymėjimo tikslas yra patvirtinti, kad gaminys yra pagamintas pagal patvirtintus projektavimo duomenis ir yra tinkamas naudoti. Šiuo atveju reikia pažymėti atitinkamą langelį. Kai pažymėjimas naudojamas eksporto tikslais, gaminys turi atitikti specialiuosius importuojančios valstybės reikalavimus, patvirtintus tos valstybės atitinkamos institucijos.

Kai pažymėjimas patvirtina, kad gaminys pagamintas vadovaujantis nepatvirtintais projektavimo duomenimis, išvardytais 13 skiltyje, atitinkamame langelyje daromas įrašas ir gaminys gali būti atiduotas tik derinti. Šiuo atveju pažymėjimo 13 skiltyje taip pat turi būti padarytas įrašas: „TIK DERINTI, NEGALIMA MONTUOTI Į SERTIFIKUOTĄ ORLAIVĮ/ORLAIVIO KOMPONENTĄ“.

Tą patį pažymėjimą taikyti atiduodant gaminį naudoti ir derinti griežtai draudžiama.

15.15. **15 skiltyje** turi būti patvirtintos gamybos organizacijos įgaliotojo sertifikuoti asmens parašas.

15.16. **16 skiltyje** turi būti įmonės/asmens įgaliojimų, gautų iš CAA, nuoroda. Tuo atveju, kai pažymėjimą pasirašo CAA atstovas, CAA atstovo identifikacija.

15.17. **17 skiltyje** turi būti įrašytas 15 skiltyje pasirašiusio asmens vardas ir pavardė.

15.18. **18 skiltyje** turi būti įrašyta 15 skilties pasirašymo data.

15.19. **19 skiltis** nepildoma atiduodant naudoti naują gaminį.

15.20. **20 skiltis** nepildoma atiduodant naudoti naują gaminį.

15.21. **21 skiltis** nepildoma atiduodant naudoti naują gaminį.

15.22. **22 skiltis** nepildoma atiduodant naudoti naują gaminį.

15.23. **23 skiltis** nepildoma atiduodant naudoti naują gaminį.

V. GAMINIO, KURIO TECHNINĖ PRIEŽIŪRA BUVO ATLIKTA, PAŽYMĖJIMO PILDYMO TVARKA

16. Pažymėjimas turi būti pildomas laikantis šių taisyklių:

16.1. **1 skiltyje** turi būti įrašyta: „Lietuvos Respublika, Civilinės aviacijos administracija“.

16.2. **2 skiltyje** turi būti įrašyta: „Atidavimo naudoti pažymėjimas/CAA PIRMA FORMA“.

16.3. **3 skiltyje** turi būti iš anksto išspausdintas kontrolinis pažymėjimo numeris. Tuo atveju, kai pažymėjimas kuriamas kompiuteriu, kuris automatiškai numeruoja, pažymėjimo numerio nebūtina spausdinti iš anksto.

16.4. **4 skiltyje** turi būti įrašytas įgaliotos techninės priežiūros organizacijos, išdavusios šį pažymėjimą, visas pavadinimas ir adresas (kaip nurodyta Techninės priežiūros pažymėjime). Ši skiltis gali būti iš anksto užpildyta, galima spausdinti organizacijos logotipą.

16.5. **5 skiltyje** nurodomas darbų užsakymas/sutartis/važtaraštis ar kitas vidaus organizacinis procesas, kuriuo būtų lengva greitai gaminį surasti.

16.6. **6 skiltyje** turi būti įrašyta nuoroda į 13 skiltį naudojantis gaminių serijos numeriais. Ši skiltis turi būti užpildyta kai vienas pažymėjimas taikomas daugiau negu vienam gaminiui. Galima naudoti atskirą šioje skiltyje daromų nuorodų ir 13 skiltyje privalomų padaryti pastabų sąrašą.

16.7. **7 skiltyje** turi būti įrašytas gaminio pavadinimas ar aprašymas. Pirmenybė turi būti teikiama iliustruotuose dalių kataloguose (IPC) nurodytam pavadinimui.

16.8. **8 skiltyje** turi būti įrašytas gaminio numeris. Pirmenybė turi būti teikiama iliustruotuose dalių kataloguose (IPC) nurodytam numeriui.

16.9. **9 skiltyje** nurodomas orlaivio/orlaivio komponento modelis, į kurį gaminys skirtas įmontuoti. Turi būti įrašytas vienas iš šių žodžių:

a) orlaivio/orlaivio komponento modelis identifiкуotas gaminio tipo pažymėjimo turėtojo;

b) „Įvairūs“ – kai gaminys tinkamas įmontuoti daugiau negu viename patvirtintame orlaivio/orlaivio komponento tipo pažymėjimu modelyje;

c) „Nežinomas“ – jei tiksliai nenustatyta kur gaminys tinkamas montuoti.

16.10. **10 skiltyje** turi būti įrašytas gaminių, įrašytų šiame pažymėjime, kiekis.

16.11. **11 skiltyje** turi būti įrašytas gaminio serijos numeris ar siuntos numeris. Kai ši skiltis netaikoma – rašoma „N/A“.

16.12. **12 skiltyje** turi būti įrašytas vienas iš pateiktų žodžių ar jų derinys. Čia pateikti standartiniai žodžiai, kuriuos galima vartoti atiduodant naudoti gaminį po techninės priežiūros:

a) „KAPITALIAI SUREMONTUOTAS“ – atnaujinamas gaminys, patikrinant ir pakeičiant jį pagal patvirtintus reikalavimus, siekiant pratęsti naudojimo laiką;

b) „PATIKRINTAS/IŠBANDYTAS“ – patikrintas gaminys, siekiant nustatyti, ar jis atitinka patvirtintus reikalavimus;

c) „MODIFIKUOTAS“ – atliktas gaminio pakeitimas vadovaujantis patvirtintais reikalavimais;

d) „REMONTUOTAS“ – gaminys atstatytas vadovaujantis patvirtintais reikalavimais ir tinkamas naudoti;

e) „RESTAURUOTAS“ – naudota padanga atstatyta vadovaujantis patvirtintais reikalavimais ir tinka naudoti;

f) „VĖL SURINKTAS“ – surinktas gaminys vadovaujantis patvirtintais reikalavimais (pvz.: surinktas oro sraigtas po transportavimo ir kt.). Šią sąlygą galima taikyti tik tiems gaminiams, kurie jau buvo iki galo surinkti gamintojo.

Šioje skiltyje įrašyti žodžiai turi būti patvirtinti 13 skiltyje įrašyta patvirtintų techninės priežiūros duomenų/vadovų/instrukcijų, naudotų techninės priežiūros metu, nuoroda.

16.13. **13 skiltyje** turi būti pateikti duomenys (arba nuoroda į juos), reikalinga nustatyti gaminio individualius duomenis ar apribojimus, kurie būtini montuotojui nustatyti gaminio tinkamumą naudoti. Informacija turi būti aiški ir visa, teiginiai turi būti nurodyti kuriai skilčiai jie skirti. Jei teiginio nėra, turi būti įrašyta „N/A“.

16.14. **14 skiltis** nepildoma atiduodant gaminį naudoti po techninės priežiūros.

16.15. **15 skiltis** nepildoma atiduodant gaminį naudoti po techninės priežiūros.

16.16. **16 skiltis** nepildoma atiduodant gaminį naudoti po techninės priežiūros.

16.17. **17 skiltis** nepildoma atiduodant gaminį naudoti po techninės priežiūros.

16.18. **18 skiltis** nepildoma atiduodant gaminį naudoti po techninės priežiūros.

16.19. **19 skiltyje** yra patvirtintos techninės priežiūros organizacijos CAR-145 39 (JAR 145.50(a)) punkto visų atliktų techninės priežiūros darbų atidavimo naudoti teiginys. Kai techninė priežiūra atlikta ne pagal CAR-145 (JAR 145) reikalavimus, 13-oje skiltyje reikia nurodyti taisykles, kuriomis vadovaujantis ji buvo atlikta. Visais atvejais, atatinamas šios skilties langelis turi būti pažymėtas. Teiginys „išskyrus, kai kitaip nurodyta 13 skiltyje“ taikomas šiais atvejais:

a) kai techninės priežiūros negalima baigti iki galo;

b) kai techninė priežiūra nukrypo nuo CAR-145 (JAR 145) reikalavimų;

c) kai techninė priežiūra atlikta ne pagal CAR-145 (JAR 145) patvirtintus reikalavimus.

16.20. **20 skiltyje** turi būti patvirtintos techninės priežiūros organizacijos įgalioto sertifikuoti asmens parašas.

16.21. **21 skiltyje** turi būti įrašytas patvirtintos techninės priežiūros organizacijos Techninės priežiūros pažymėjimo nuorodos numeris. Tuo atveju, kai atiduoda CAA atstovas, CAA atstovo identifikacija.

16.22. **22 skiltyje** turi būti išspausdintas 20 skiltyje pasirašiusiojo asmens vardas ir pavardė bei asmens įgaliojimų patvirtinimo numeris.

16.23. **23 skiltyje** turi būti įrašyta 20 skilties pasirašymo data.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Pažymėjimas galioja tik tada kai užpildytos visos reikalingos skiltys.

18. Už teisingų duomenų įrašymą į pažymėjimą atsako pažymėjime pasirašantis asmuo.

Atidavimo naudoti pažymėjimo/CAA PIRMA FORMA išdavimo taisyklių priedas

1. Lietuvos Respublika, Civilinė Aviacijos Administracija Republic of Lithuania Civil Aviation Authority		2. Atidavimo naudoti pažymėjimas/CAA PIRMA FORMA Release certificate/CAA FORM ONE			3. Pažymėjimo Reg. Nr. Form Tracking No.	
4. Įgalios gamybos/techninės priežiūros organizacijos pavadinimas ir adresas Approved organisation name and address					5. Užsakymas/Sutartis/Važtaraštis Work order/Contract/Invoice	
6. Gaminys Item	7. Aprašymas Description	8. Komponento Nr. Part No.	9. Tinkamumas * Eligibility	10. Kiekis Qty	11. Serijos/Siuntos Nr. Serial/Batch No.	12. Būklė/Darbas Status/Work
13. Pastabos Remarks						
14. Patvirtinama, kad gaminys yra pagamintas vadovaujantis: Certifies that the items identified above were manufactured in conformity to: ☐ patvirtintas projektavimo duomenimis ir yra tinkamas naudoti; approved design data and in condition for safe operation; ☐ nepatvirtintas projektavimo duomenimis specifiikuotais 13 punkte. non-approved design data specified in block 13.				19. ☐ Atiduodamas naudoti pagal CAR-145 39 (JAR-145.50(a)) punkto reikalavimus. CAR-145 39 (JAR-145.50(a)) item Release to Service Patvirtinama, kad, išskyrus 13 skiltyje pažymėtus atvejus, 12 skiltyje indentifikuoti ir 13 skiltyje aprašyti darbai, buvo atlikti pagal CAR-145 (JAR-145) reikalavimus ir atsižvelgiant į šiuos darbus, gaminiai yra apgalvotai parengti atiduoti naudoti. Certifies that unless otherwise specified in block 13, the work identified in block 12 and described in block 13, was accomplished in accordance with CAR-145 (JAR-145) and in respect to that work the items are considered ready for release to service.		
15. Įgaliotojo asmens parašas Authorised signature		16. Patvirtinimo/Įgaliojimo numeris Approval/Authorisation number		20. Įgaliotojo asmens parašas Authorised signature		21. Patvirtinimo/Įgaliojimo numeris Certificate/Approval Ref. No.
17. Vardas, pavardė Name, surname		18. Data (diena/mėnuo/metai) Date (day/month/year)		22. Vardas, pavardė Name, surname		23. Data (diena/mėnuo/metai) Date (day/month/year)

* Montuotojas privalo patikrinti, ar gaminys atitinka galiojančius techninius duomenis
 Installer must cross-check eligibility with applicable technical data

